

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет "Запорізька політехніка"
Освітня програма	5741 композиційні та порошкові матеріали, покриття
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	132 Матеріалознавство

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

23.04.2025 р.

Справа № 0457/АС-25

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 13 "Механічна інженерія" у складі:

Погребняк Андрій Володимирович – головуєчий,

Алієв Ельчин Бахтияр огли,

Гавва Олександр Миколайович,

Глушкова Діана Борисівна,

Дусягіна Зоя Антонівна,

Ковалевський Сергій Вадимович,

Колосов Дмитро Леонідович,

Мельничук Микола Дмитрович,

Планковський Сергій Ігорович,

Цимбал Богдан Михайлович,

за участі запрошених осіб:

Руслан Куликовський – представник ЗВО,

Савченко Віра Олександрівна – гарант ОП,

Власовець Віталій Михайлович – керівник експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Національний університет "Запорізька політехніка"
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	5741
Назва ОП	композиційні та порошкові матеріали, покриття
Галузь знань	13 Механічна інженерія
Спеціальність	132 Матеріалознавство
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 10, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

☒ підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

☐ наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

☐ наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Аналіз

У цьому розділі ГЕР надає оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Аналізу» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності за критерієм, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію

Критерій 1. Проектування освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Передбачені у освітній програмі компетентності та програмні результати навчання дають можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю та рівнем вищої освіти

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Професійний стандарт пов'язаний зі спеціальністю "Матеріалознавство" відсутній. Присвоєння професійних кваліфікацій за освітньою програмою не передбачається

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета ОПП згідно «Стратегії розвитку Національного університету «Запорізька політехніка» на період 2023-2027 років» Місії ЗВО, зокрема у частині створення нових знань і технологій, забезпечення можливостей та умов розвитку особистості

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

В цілому Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб учасників освітнього процесу та стейкхолдерів. В той же час практично всі компанії-партнери висловлюють побажання в запровадженні на освітніх програмах спеціальності 132 «Матеріалознавство» наскрізної підготовки з CAD/CAM/CAE систем з врахуванням специфіки програмних комплексів підприємств.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ОП орієнтовна на випуск фахівців для підприємств регіону, а ПРН враховують їх специфіку. ОП враховує передові практики програм ряду закордонних та вітчизняних ЗВО. Відмінною особливістю даної програми є її зосередженість на матеріалах та технологіях, що використовуються при розробці, конструюванні та виробництві авіаційних двигунів, гвинтокрилобудуванні, в металургійній галузі та при виготовленні будівельних матеріалів і конструкцій

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОП становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам статті 5 Закону України «Про вищу освіту». Практична підготовка – навчальна практика (3 кредити ЄКТС), виробнича практика (4,5 кредити ЄКТС) та переддипломна практика 4,5 кредити ЄКТС. Обсяг обов'язкових ОК спрямованих на забезпечення загальних та професійних компетентностей становить 180 кредитів ЄКТС, обсяг вибіркового компоненту – 60 кредитів ЄКТС, що відповідає Стандарту вищої освіти

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

В цілому зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему. Послідовність вивчення дисциплін забезпечує необхідні знання та навички для кожної ОК та для проходження практичної підготовки. Необхідні для досягнення ПРН результати навчання здобуваються в межах обов'язкових освітніх компонентів. Разом з тим Структурно-логічна схема програми містить ряд помилок. Незважаючи на те, що всі компетентності та результати навчання забезпечені, такі компоненти, як ОК05 «Інженерна та комп'ютерна графіка», ОК09 «Кристалографія та дефекти кристалічної будови», ОК28 «Кольорові метали та сплави для порошкових та композиційних матеріалів», ОК20 «Іноземна мова», ОК23 «Здоров'я зберігаючи технології та співдія функціональному розвитку» та ОК25 «Філософія» не містять пояснень щодо яких дисциплін вони є прекурсорами. Вивчення CAD/CAE систем потребує не систематизоване. В рамках ОК05 «Інженерна та комп'ютерна графіка» вивчається базова робота з CAD системою AutoCAD, переважно 2D моделювання (здійснюється у 1 семестрі), тоді як у 8 семестрі в рамках ОК24 «Основи наукових досліджень та організація експерименту» вивчаються базові елементи CAE системи ANSYS, яка потребує створення складних 3D моделей, особливо при моделюванні поведінки композитних матеріалів, покриттів, технологій адитивного виробництва

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП, силабусів та робочих програм ОК в цілому відповідають предметній області спеціальності 132 «Матеріалознавство», а саме в частині дослідження явищ та процесів, пов'язаних з формуванням структури та властивостей металевих, неметалевих, композиційних та функціональних матеріалів, технологіями їх виготовлення, обробки і експлуатації

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

ОП передбачає формування індивідуальної освітньої траєкторії шляхом вільного вибору студентами вибіркового компоненту загального і професійного спрямування, загалом 25% від обсягу ОП. Таким чином, структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

В процесі навчання здобувачі вищої освіти набувають практичних навичок. Навчальним планом і ОП передбачені практики в обсязі, що відповідає вимогам Стандарту вищої освіти

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

В ОП передбачені обов'язкові дисципліни загальної підготовки які забезпечують формування у здобувачів вищої освіти соціальних навичок, зокрема розвивають здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства, а також сприяють навичкам комунікації, здатності уникати конфліктів і вирішувати проблеми, вмінням знаходити і працювати з інформацією, розширюють комунікативні можливості, також і за рахунок здатності спілкування іноземною мовою, забезпечують навички здійснення безпечної діяльності і здатність

діяти соціально свідомо та відповідально. Загалом, освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Згідно навчального плану ОП «Композиційні та порошкові матеріали, покриття» обсяг обов'язкових ОК складає 4770 год (окрім практик), з яких аудиторне навантаження складає 1759 год, або 36,87% (894 год лекцій, 422 год лабораторних, 370 год практичних, 28 год семінарських занять та 45 год інше). Самостійна робота складає 3011 год, або 63,13%

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Підготовка здобувачів в рамках ОП за дуальною формою освіти не проводиться. Практикоорієнтованість забезпечується в процесі навчання виконанням практичної частини практичних та лабораторних робіт в обсязі 792 год, згідно навчального плану. В той же час для забезпечення кращої практикоорієнтованості в підготовці за ОП ЗВО доцільно оформити існуючі відносини з компаніями партнерами за рахунок формування філій кафедр на виробництві. Крім того при модернізації ОП ЗВО необхідно системно оновлювати спеціалізоване програмне забезпечення з урахуванням потреб підприємств-партнерів

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

ОП направлена на забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя, а також цілям визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722 на підставі резолюції Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року. Досягнення цілей досягаються шляхом набуття інтегральної та загальних компетентностей здобувачів вищої освіти

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому до ЗВО розміщуються на сайті приймальної комісії ЗВО. Правила прийому на навчання та вимоги до вступників враховують особливості ОП, відповідають затвердженню МОН України Умовам прийому на навчання. Конкретні вимоги щодо умов доступу до ОП не містять дискримінаційних положень

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

ОП відноситься до спеціальності 132 “Матеріалознавство”, яка входить до переліку спеціальностей, яким надається особлива підтримка. З огляду на необхідність всебічної інженерної підготовки здобувачів, які навчаються за ОП вагові коефіцієнти балів НМТ для вступу на ОП встановлені виходячи з її специфіки, зі збільшеною вагою математики та фізики

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, та під час програм академічної мобільності на території України чи поза її межами визначаються чинним «Положенням про організацію освітнього процесу НУ «Запорізька політехніка» та «Порядком реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу НУ «Запорізька політехніка». Перезарахування кредитів, які були отримані під час навчання на інших ОП. Однак приклади застосування вказаних правил на ОП відсутні.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті регулюються «Положенням про порядок визнання НУ «Запорізька політехніка» результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти». Однак приклади застосування вказаних правил на ОП відсутні.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Організація освітнього процесу здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства України, що підтверджується наявністю нормативно-правових актів, внутрішніх положень та регламентуючих документів, які визначають структуру, порядок та форми реалізації освітніх програм. Освітній процес проводиться державною мовою. Використання інших мов для викладання окремих освітніх компонент здійснюється відповідно до вимог законодавства та змісту освітньої програми. Встановлено поодинокі несистематичні факти використання джерел інформації держави-агресора в освітньому процесі). При викладанні ОК пріоритет надається методам навчання, що забезпечують розвиток критичного мислення, практичних навичок та дослідницької компетентності. Студентоцентризований підхід реалізовано через: гнучкість вибору дисциплін – здобувачі мають можливість обирати вибіркові освітні компоненти залежно від їхніх професійних інтересів та наукових уподобань

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

В освітньому процесі ЗВО забезпечується своєчасне надання всім учасникам доступної та зрозумілої інформації щодо цілей, змісту й програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання кожного освітнього компонента через офіційні навчально-методичні матеріали, робочі програми дисциплін і силабуси є загальнодоступними в електронних освітніх системах. Визначення сучасних практик та наукових досягнень для навчання базується на аналізі міжнародного досвіду, публікацій у рецензованих наукових виданнях, результатах участі викладачів у науково-дослідних проєктах і професійних асоціаціях, а також на основі взаємодії з роботодавцями та випускниками.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Заклад вищої освіти ефективно поєднує навчання та науково-дослідну діяльність, забезпечуючи інтеграцію сучасних наукових досягнень у навчальний процес, що відповідає рівню вищої освіти та вимогам спеціальності. У освітній програмі використовуються методи викладання, засновані на дослідженнях, зокрема через проєктно-орієнтоване навчання, лабораторні роботи та участь здобувачів у наукових дослідженнях, що дозволяє здобувачам освіти розвивати навички критичного мислення та практичного застосування знань. Наукові досягнення, як індивідуальні, так і колективні, активно впроваджуються в освітній процес через публікації, інноваційні технології та методи, що сприяють підвищенню якості навчання

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

На освітній програмі функціонує система перегляду та оцінювання змісту ОК, що базується на механізмах внутрішнього забезпечення якості освіти. Оновлення змісту ОК відбувається через аналіз наукових публікацій, галузевих стандартів, рекомендацій професійних об'єднань та вимог ринку праці. Відбір сучасних практик та наукових досягнень здійснюється НПП у співпраці з професійною спільнотою, шляхом аналізу публікацій у рецензованих наукових виданнях, моніторингу міжнародних стандартів, технологічних інновацій та кращих світових практик

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

ЗВО забезпечує умови для інтернаціоналізації освітнього процесу через академічну мобільність, доступ до міжнародних наукових ресурсів, участь викладачів у стажуваннях та міжнародних заходах. В той же час, прикладів реалізації програми міжнародної академічної мобільності не встановлено. Перелік міжнародних проєктів не наведено

на сайті університету. Фактів застосування в освітньому процесі міжнародних методик викладання (COIL, BIPs) та проведення занять іноземними мовами не встановлено

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Аналіз системи оцінювання вищої освіти в закладі демонструє комплексну структуру, що охоплює поточний, проміжний та підсумковий контроль, забезпечуючи всебічну перевірку досягнення програмних результатів навчання. Зміст і структура екзаменаційних матеріалів, а також критеріїв оцінювання, визначаються рішенням кафедри та відображаються в робочих програмах навчальних дисциплін. Усі учасники освітнього процесу мають вільний доступ до всіх нормативних документів.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти свідчить про їхню повну узгодженість із нормативними документами. Основною формою атестації є публічний захист кваліфікаційної роботи, що дозволяє оцінити сформованість компетентностей, передбачених освітньою програмою (ОП), та гарантує дотримання академічної доброчесності через обов'язкову перевірку робіт на відсутність текстових запозичень у StrikePlagiarism. ЗВО не запроваджує альтернативних форм атестації, окрім визначених стандартом, проте використовує внутрішні механізми оцінювання програмних результатів навчання (ПРН), зокрема модульний контроль, поточний і підсумковий контроль, захист курсових проєктів і кваліфікаційних робіт.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедури контролю, включаючи форми, критерії оцінювання, порядок оскарження та повторного проходження, детально регламентовані в положеннях, доступних усім учасникам освітнього процесу через офіційний веб-сайт та автоматизовану систему управління ЗВО. Об'єктивність екзаменаторів забезпечується через чітко визначені критерії оцінювання, використання тестових форм з автоматизованою перевіркою та створення комісій для розгляду конфліктних ситуацій. ЗВО впроваджує механізми запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, зокрема через «Положення про врегулювання конфліктних ситуацій». Процедури оскарження результатів контрольних заходів регламентовані, проте приклади їх застосування в рамках освітньої програми обмежені

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

ЗВО демонструє системне впровадження політики академічної доброчесності. Наявність Кодексу академічної доброчесності, положень про систему забезпечення якості освіти та перевірку кваліфікаційних робіт, а також декларації про використання штучного інтелекту, формує адекватну нормативну базу. Технологічні інструменти, такі як StrikePlagiarism та комп'ютерне тестування, забезпечують виявлення порушень. Репозитарій кваліфікаційних робіт сприяє відкритості та прозорості. ЗВО встановлює чіткі заходи реагування на порушення, включаючи різні види академічної відповідальності. Періодичні випадки порушень з боку здобувачів (списування, неналежним чином оформлене цитування) фіксуються, і до них застосовуються відповідні заходи. Популяризація академічної доброчесності додатково проводиться через тренінги, вебінари та курси вільного вибору

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Аналіз

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Аналіз інформації щодо академічної та професійної кваліфікації науково педагогічних працівників (НПП) здійснений на підставі перевірки інформації, наданої у Відомостях самооцінювання ОП показує, що НПП які викладають освітні компоненти за ОП в основному мають відповідну експертність та фаховість. В той же час, для ряду викладачів встановлено невідповідність освітньої та/або професійної кваліфікації вимогам п. 37 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365). Це, зокрема, стосується: - Воскобойник О. Ю., викладає ОК "Полімерні композиційні матеріали" (відноситься до спеціальності 132). В той же час спеціальність за освітою за дипломом - 226 Фармація, наукова спеціальність спеціальність за дисертаціями відповідає спеціальності 226 Фармація ; - Скоробогата М. В. , викладає ОК Інженерна та комп'ютерна графіка (відноситься до спеціальності 122). В той же час спеціальність за освітою за дипломом - 133 Галузеве машинобудування, - Скубійда О. Л., викладає ОК Безпека життєдіяльності фіхівця з елементами охорони праці (відноситься до спеціальності 263). В той же час спеціальність за освітою за дипломами - 132 Матеріалознавство та 073 Менеджмент, наукова спеціальність спеціальність за дисертацією відповідає спеціальності 132 Матеріалознавство; - Плєскач В. М., викладає ОК Стандартизація, метрологія та контроль якості прдукції (відноситься до спеціальності 152/175). В той же час спеціальність за освітою за дипломом - 133 Галузеве машинбудування, наукова спеціальність відповідає спеціальності 132 Матеріалознавство. Окрім цього рядом викладачів не виконуються вимоги п. 37 щодо наявності щонайменше п'ятих публікацій у наукових виданнях, які включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection, протягом останніх п'яти років за напрямом ОК, який вони викладають. Такий висновок зроблено за такими ознаками: публікації не відповідають спеціальності, до якої відноситься ОК; замість статей подається інформація щодо матеріалів конференцій; журнали, в яких опублікована статті, не є фаховими для спеціальності, до якої відноситься ОК; кількість публікацій складає менш ніж 5; до списку публікацій включено статті, дата публікації яких перевищує встановлений термін у 5 років. Така невідповідність в тій чи іншій мірі встановлена для НПП: Беженів С. О., Горлачова В.В., Плєскач В.М., Коваль В. М., Воденніков С.А.,Скоробогата М.В., Широкобокова Н.В. Таким чином вимоги п. 37 Ліцензійних умов не виконуються у 9 НПП з 27, що є суттєвим недоліком відповідно до п. 6.1.1

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Кваліфікаційні вимоги до претендентів на заміщення вакантних посад викладачів і порядок проведення оцінки їх професійного рівня та відбору кандидатів визначено у нормативній документації ЗВО і відповідають вимогам законодавства України, наказу МОН України від 28.07.2021 р. № 864 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо проведення конкурсного відбору для заміщення вакантних посад науковопедагогічних, педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів)». В той же час ЗВО доцільно формулювати вимоги до учасників конкурсу з урахуванням ОК, до викладання на яких їх планується використовувати, з урахуванням вимог п. 37 та п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365)

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Під час проведення виробничих практик здобувачів на підприємствах, з якими укладено відповідні договори, керівниками практики призначаються професіонали-практики, які проводять відповідні заняття. Також, роботодавці долучаються до оновлення освітніх програм, надаючи свої пропозиції щодо змісту освітніх компонентів та актуалізації навчальних планів відповідно до потреб ринку праці. Роботодавці залучені до складу екзаменаційних, що сприяє об'єктивності оцінювання результатів навчання здобувачів та узгодженню їхніх компетентностей із сучасними вимогами професійної діяльності

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Нормативні документи ЗВО передбачають право НПП на підвищення свого професійного рівня. Професійний розвиток науково-педагогічних працівників щорічно оцінюється згідно Положення про рейтингову систему оцінки діяльності науково-педагогічних працівників. В ЗВО функціонує система заохочення розвитку викладацької майстерності викладачів. До таких заохочень, які регламентуються Положенням про відзнаки та нагороди в НУ «Запорізька політехніка» (<https://surl.li/nerevb>), відносяться: премії за наукові публікації у виданнях, які індексуються у наукометричних базах, винагороди за керівництво роботами здобувачів, що стали переможцями конкурсів, винагороди за високі показники у щорічному рейтинговому оцінюванні. Створена система заохочення та професійного розвитку викладачів сприяє задоволенню професійних потреб викладачів

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) в основному забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання. Для повного досягнення визначених освітньою програмою програмних результатів навчання ЗВО доцільно забезпечити впровадження у освітній процес спеціалізованого ліцензованого програмного забезпечення

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Всі учасники освітнього процесу мають безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів. Викладачі та здобувачі освіти володіють інформацією про можливість відповідного доступу до цих ресурсів. ЗВО забезпечує безоплатний доступ до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science. На сайті бібліотеки, у розділі «Наукометричні бази даних», розміщено інструкцію з отримання віддаленого доступу до бібліографічної і реферативної бази даних SCOPUS. Здобувачі освіти та НПП можуть безоплатно користуватися лабораторіями кафедри «Композиційні матеріали, хімія та технології» у рамках виконання науково-дослідних робіт та навчально-дослідних робіт студентів

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Відповідність освітнього середовища умовам безпеки здійснюється згідно з санітарними вимогами. Здобувачі з інших міст, що навчаються на ОП, забезпечені гуртожитком. ЗВО веде систематичну роботу з облаштування бомбосховищ та укриттів для забезпечення безпеки учасників освітнього процесу під час повітряних тривог

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

Комунікація із здобувачами за всіма видами підтримки здійснюється за допомогою офіційного сайту, корпоративної електронної пошти, а також особистого спілкування з викладачами, керівництвом та менеджментом ЗВО. Здобувачі здійснюють комунікацію із викладачами під час проведення навчальних занять, консультацій, науководослідної роботи тощо. Здобувачі та викладачі мають можливість займатися фізичною культурою в спортивному комплексі. Моніторинг оцінювання здобувачами рівня підтримки здійснюється на основі проведення опитування, результати якого аналізуються адміністрацією університету, а у випадку необхідності приймаються відповідні дії.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

В ЗВО створено умови для реалізації права на освіту здобувачами з особливими освітніми потребами. Розроблено Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з обмеженими фізичними можливостями, громадян похилого віку, інших маломобільних груп населення під час перебування на території університету. Доступ до корпусів ЗВО можливий через входи, які не мають сходів. Заняття для здобувачів з особливими потребами плануються на першому поверсі. Також модернізовано санвузли головного корпусу для таких здобувачів. Один з гуртожитків обладнано вертикальним підйомником для осіб з інвалідністю

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В ЗВО унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Встановлені норми яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми, випадків їхнього порушення не виявлено

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Аналіз

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

У ЗВО дотримуються визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Здобувачі беруть участь в удосконаленні ОП через проходження опитувань, Пропозиції здобувачів розглядаються та приймаються під час освітнього процесу

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі вищої освіти, що проходять підготовку за ОП, залучаються до процесу її періодичного перегляду та інших процедур забезпечення якості. В ЗВО проводяться відповідні опитування. Також здобувачі беруть участь у громадських обговореннях щодо реалізації ОП через представників студентського самоврядування, або особисто

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавці безпосередньо залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери, що підтверджено наявними в ЗВО практиками

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

Акредитація проводиться вперше. ЗВО здійснює заходи щодо аналізу кар'єрного шляху випускників освітньої програми. В той же час у нормативних документах ЗВО не наведено чіткої процедури збирання та аналізу інформації щодо кар'єрного шляху випускників.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Нормативна документація щодо функціонування системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Національного університету «Запорізька політехніка» дп передбачає оперативне реагування на результати моніторингу ОП та освітньої діяльності. Процедури моніторингу регламентуються «Положенням про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти», що базується на принципах стандартів ESG-2015 та враховує вимоги ДСТУ ISO 9001:2015. В той же час внутрішня система забезпечення якості ЗВО не виявила суттєвого недоліку ЛП за п. 6.1.1, що є суттєвим недоліком в контексті п. 8.5.1

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Акредитація є первинною, зауваження та рекомендації попередньої акредитації відсутні. Результати зовнішнього забезпечення якості освіти публікуються на сайті ЗВО та на ректоратах, засіданнях вчених рад, і використовуються для удосконалення освітньої програми. За результатами акредитацій ЗВО проводиться аналіз слабких сторін освітніх програм, за результатами якого розроблено рекомендації щодо їх поліпшення

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

В академічній спільноті ЗВО сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку ОП та освітньої діяльності за цією ОП. Дотичними документами є Кодекс академічної доброчесності НУ «Запорізька Політехніка» та Статут. Проводиться моніторинг якості шляхом проведення опитувань здобувачів вищої освіти. Для ознайомлення всіх стейкхолдерів з новітніми методами та технологіями, поняттями доброчесності, плагіату, етики та відносин проводяться відкриті лекції, конференції, тренінги. Питання культури якості освіти піднімаються на засіданнях кафедри методичних та вчених рад факультету, інституту та університету.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу ОП ЗВО є чіткими, зрозумілими, доступними та дотримуються під час реалізації програми.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

На офіційному сайті ЗВО розміщуються проєкти усіх ОП. При цьому зазначені проєкти оприлюднюються не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму у повному обсязі, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства. В той же час, згідно інформації, наведеній на сайті vstup.edbo.gov.ua на освітню програму на базі НРК5 у 2023 та 2024 році було прийнято здобувачів вищої освіти. В той же час, на сайті ЗВО розміщено навчальні плани лише для вступників на базі ПЗСО, що не дає можливості отримати повну інформацію про її зміст для вступників на базі НРК 5

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Аналіз

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямку досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми

Для глибшого врахування тенденцій розвитку спеціальності, досвіду сучасних підприємств регіону, підвищення конкурентоспроможності випускників ОП при вдосконаленні програми в 2025р. запровадити системний механізм взаємодії з роботодавцями. Підвищити адаптивність випускників програми до працевлаштування на робочих місцях запровадивши наскрізну підготовку з CAD/CAM/CAE систем в ОК освітньої програми з використанням кращих практик підприємств-партнерів

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Для поглиблення розуміння змісту освітніх компонентів програми абітурієнтами до початку вступної кампанії 2025 р. в розділі «Перелік освітніх компонентів» профілю освітньої програми каталогу освітніх компонент додати активні посилання на силабуси ОК. Розмістити у автоматизованій системі управління освітнім процесом посилання на силабуси усіх ОК. Доступ до розташування силабусів на сторінці новин кафедри є ускладненим для здобувачів та абітурієнтів. Сторінка «Перелік дисциплін» кафедри також не є заповненою в повній мірі. До початку навчального року ЗВО рекомендується забезпечити розміщення повної інформації по освітнім компонентам на сторінці кафедри. Під час перегляду програми відповідно до пропозицій стейкхолдерів інтегрувати наскрізну підготовку з CAD/CAM/CAE систем до освітніх компонент ОП. Такий підхід дозволить підвищити рівень адаптивності випускників ОП та започаткує новий рівень співпраці з промисловістю

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Впродовж 2025 р. провести заходи серед здобувачів щодо можливості навчання за програмами академічної мобільності та здобуття дуальної освіти, розширити міжнародну співпрацю. Забезпечити реальну участь здобувачів вищої освіти в програмах академічної мобільності починаючи з 2025-2026 навчального року

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Забезпечити участь НПП, задіяних у ОП, в програмах міжнародної академічної мобільності починаючи з 2025-2026 навчального року і в подальшому здійснювати її на регулярній основі. Впровадити в освітньому процесі міжнародні методики викладання (COIL, VIPs) та проведення занять іноземними мовами

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Починаючи з 2025 р. впровадити практику аналізу результатів контрольних заходів – запровадити системний аналіз причин низьких оцінок та впровадити механізми корекції навчального процесу для підвищення успішності.

Критерій 6. Людські ресурси

Групі забезпечення якості освітньої програми скласти тематичний план можливих лекцій представників підприємств на наступний навчальний рік. Відділу перспективного розвитку, ліцензування, акредитації та якості освіти рекомендовано до кінця навчального року включити до анкет здобувачів та роботодавців питання щодо ефективності залучення професіоналів-практиків у навчальний процес. До кінця 2025 р. виправити ситуацію з невідповідністю кваліфікації викладачів вимогам п. 37 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365. При проведенні конкурсного відбору викладачів формулювати вимоги до учасників конкурсу з урахуванням ОК, до викладання на яких їх планується використовувати, з урахуванням вимог п. 37 та п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Доповнити матеріально-технічну базу сучасним обладнанням для дослідження композиційних та порошкових матеріалів, а також покриттів. У навчальному процесі використовувати спеціалізоване ліцензоване програмне забезпечення за переліком, узгодженим з підприємствами-партнерами

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

ЗВО до кінця поточного навчального року розробити порядок отримання відгуків та пропозицій випускників та врахувати їх під час перегляду ОП. Забезпечити ретельну і систематичну перевірку відповідності освітніх програм критеріям оцінювання їх якості. До кінця навчального року провести перевірку відповідності кваліфікації НПП ЗВО вимогам п. 37 Ліцензійних умов, розробити план заходів щодо усунення виявлених недоліків та виконав його до кінця 2025 р.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Упродовж 2025 р. вдосконалити структуру сайту, зробити її більш зрозумілою та упорядкованою. Розмістити на сайті кафедри навчальні плани за ОП для вступників на базі НРК 5

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	ГЕР 13 ID 5741.pdf	xXmYiDLnmKkImZbBihMrZSgn4I2M8MGCNgj7Vc7f8FE=

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ПОГРЕБНЯК АНДРІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ